

Büyük Türk Koleksiyoneri ORHAN BRANDT

Yazan: Kâmuran Günseli

Tanınmış koleksiyoner Berehanın ölümünü müteakip yazdığım bir kaç yazıda, bu kıymetli koleksiyonerin cidden değerli Türk Pulları koleksiyonu üzerinde durmuş ve bu koleksiyonun parçalanmıyarak, olduğu gibi satın alınarak Pul Müzesine mal edilmesini bir tez olarak ileri sürmüştüm.

Ben bu tezi ileri sürerken şunu düşünmüştüm; Büyük bir emek ve uzun bir ömür mahsulü olan bir koleksiyonun parçalanıp heba olmaması ve buna muvazi olarak da, pul müzemizin değerli bir esere hiç bir emek sarfetmeden kolayca sahip olabilmesi idi.

O zamanlar bu mevzu ile, âdet yerini bulsun kabilinden, alâkadâr olan PTT idaremiz, ise

Orhan Brandt

lâyık olduğu alâkahT...nsa

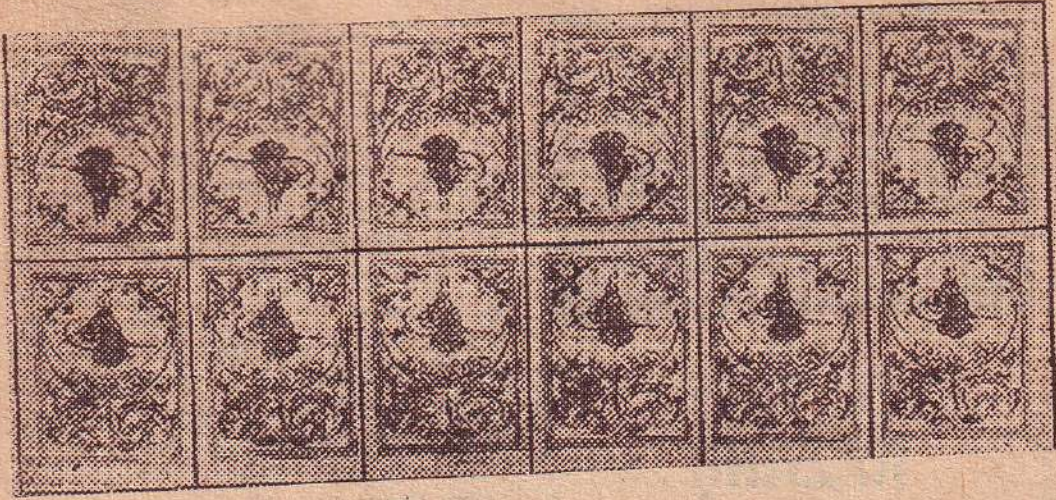
yı göstermeyince, sanki bu işten madde bir menfaatim varmış gibi, üzül müstüm.

BİR KONUŞMA

İşte bu sıralarda idi, kulüpte Orhan Brandtla bu mevzu üzerinde görüşüyoruz. PTT nin alâkasızlığından kızıtmış olacağım, «Gelin şu koleksiyonu siz alın» diye söyledim. Hiç unutmam, o zaman bana şu cevabı vermişti:

«— Ben tüccar değilim, bu büyük koleksiyonu ne yapayım ben, olsa olsa 20 - 25 bin liralık bir şeyler alabilirim. **70.000 LİRALIK ALIŞ!**

Orhan Brandt haklı idi, kendisi kelimenin tam mânâsıyla amatör bir koleksiyonerdi, ne söyledimse kâr etmedi ve Bere-

TEK PARÇA * Dünyada bir esli olmayan bu tek parça Orhan Brandt'in koleksiyonundadır.

hanın koleksiyonunu satın alan arkadaşına maddi yardımda bulundu, kendisine satın alacağı bazı pulların bedelini peşinen ödedi. Bu sırada, kendisinin sahip olduğu Türk Pulları koleksiyonu vasatın üstünde iyi denilebilecek bir durumda idi. Berahanın koleksiyonundan, almaya düşündüğü bir kaç nâdir parça ile mü kammel bir esere sahip olacağını zan ve tahmin ediyordu. Evdeki pazar bir kerre daha çarşıya uymamıştı. Orhan Brandt, Beraha koleksiyonundan 70.000 liradan fazla pul satın alsa idi ödeyeceği para sadece 2000 lira fazla tutuyordu. Amma, bu 2000 liracığa mukabil geride neler, neler kalıyordu... İşte hakiki bir amatörün hareketi.

DIŞARIDA ARASTIRMA

Böylece büyük bir Türk Pulları koleksiyonu içinde kendisini bulan değerli koleksiyonerimiz, kendisine ait materyal bulmakta güçlük çekmeye başlamıştı. Yabancı diyarlardan yardım istemek, materyal toplamak icap ediyordu. Belli başlı Pul merkez

ARIYORUM

- * Osmanlı devleti zamanında Filistin şehirlerine ait «Kudüs, Yafa, Hayfa v.s. gibi» damgalı mektup ve kartpostallar
- * Yine bu devreye ait Sahra postaları ve Hilâli ahmer damgalı mektup ve kartpostallar
- * Osmanlı Devletinden ayrılmış diğer şehirlere ait «Trablusgarb, Bingazi v.s. gibi» posta damgalarını havi mektup ve kartlar

**En yüksek
fiatla satın
alınır**

**Ekrem TÜRKAY
P.K 1041 Galata
İstanbul**

Pul Yolile KAZANÇ

Her sayı nesredeceğimiz «Bu ayın pul piyasası» na dikkatle bakınız. 3 — 5 yıl 80 — 100 kuruşa aldığımız, bir seri pul bugün 20 — 30 lira olmuştur. Meselâ daha geçen yıl iki puldan ibaret lolarak çıkmış olan ve aslı de ğeri sadece 130 kuruş olan Benjamin Franklinin pulu bugün 750 kuruş olmuştur.. Bugünkü piyasanın en fazla aranan pulu P. T. T. sağlık pulu bir tektir, çıktığı zaman 50 kuruştı bugün 5 lira ol muştur. 3 puldan ibaret 75 kuruş olan NATO serisi 20 liraya fırlamıştır.

Hangi iş bu kadar kazanç sağlar. Zahmetsiz, bilâkis büyük bir zevk duyularak yapılan pul koleksiyonerliğinin getirdiği kazanç akıllara durgunluk verecek derecede büyüktür.

Serilerinizi ne bahasına olursa olsun tamamlayınız. Hiç bir zaman verdiğiniz para za yi olmaz. Aksine size yüzde 1000 — 1500 daha fazla kazanç sağlar.

lerinde dostlar peyda etti ve ek sikk bir parçanın araştırılmasına başlandı. Haricte yapılan bütün büyük pul müzayedelerini yakından takibe başladı. Koleksiyon artık bir etüd mevzuu haline gelmişti. Orhan Brandt bununla da iktifa etmeyerek, Puldan evvelki posta devrinin tozlarını eşeleme ğe başladı. Bu gün 40 küsur ciltten ibaret bu dev Türk pulları koleksiyonu içinde İstanbulun fethinden evvel, İstanbul ile Venedik arasında gitmiş gelmiş, posta muamelesi görmüş mektuplar vardır. Bunu küçümseme mek lâzımdır. Bes sene gibi kısas bir zaman içinde bu mükemmeliyette bir koleksiyon meydana getirebilmek herkesin harcı bir iş değildir.

BAHTİYAR ADAM

Orhan Brandt, çalışkan bir koleksiyoncumuzdur. Her çalışan nasıl ki, çalışmasının mükâfatını görürse O da, Türk Pulları koleksiyonuna verdiği emeğin mükâfatını görmüş bahtiyarlardandır. İştirak ettiği bütün yabancı pul sergilerinde koleksiyonunun değerini dünya ölçüsünde isim yapmış jüriye kolaylıkla kabul ve teslim ettirmiştir. Milletlerarası bir sergide derece almak çok müşkül ve yorucu bir iştir. Orhan Brandt Dev Türk Pulları koleksiyonu ile son defa iştirak ettiği, Milletlerarası Filateli Federasyonunun mürakabesi altındaki beynelmilel sergide, Serginin en büyük mükâfatına «Grand Prix Internationale» e namzet seçilen 4 büyük koleksiyon arasında bulunuyordu. Bu 4 koleksiyonun üçü, tanınmış ve değerleri üzerinde münakaşa edilemeyecek popüler Avrupa memleketlerine ait idi. Bu çetin rakipler karşısındaki Türk Pulları koleksiyonunun aleyhine olan bir

Posta Kutusu

PUL mevzuu üzerinde bütün müşkellerinizi «POSTA KUTUSU»ndan sorunuz * BİR arzunuzu «POSTA KUTUSU»na bildiriniz * ÜZERİNDE takıldığımız bir pul bahsini «POSTA KUTUSU»ndan öğrenmeğe çalışınız. * İstanbul'daki pul tüccarlarından bir isteğiniz varsa «POSTA KUTUSU»ndan yardım isteyiniz * «POSTA KUTUSU» her müşkilinizi çok çabuk halleder. * HUSUSİ olarak cevap istiyorsanız mektubunuza 20 kuruşluk posta pulu ilâve ediniz. * «POSTA KUTUSU» pul meraklısının en iyi fikir ve danışma arkadaşıdır.

nokta da, bütün jüri üyelerinin Avrupalılardan ibaret oluşu ve Türk alfabesi ile eski arap harflerine ve yazılarına yabancı oluşları idi.

NIHAYET ZAFER..

Bütün bu aleyhteki nüanslara rağmen jüri heyeti, büyük bir eseri takdirle tetkik ederek diğerleriyle mukayese etti ve neticede 503 koleksiyon arasında Türk Pulları koleksiyonunu serginin en büyük mükâfatı olan Grand Prix Internationale lâ-yık gördüğünü belirtti.

Bu neticeden ne kadar sevinsek yeridir. Bir Türk koleksiyonunu hariçte ilk defa olarak bu derece üstün bir başarı kazanmış oluyordu.

ÇOK BÜYÜK ESER

Orhan Brandtın Berahanın koleksiyonundan büyük ve geniş ölçüde faydalandığı şüphesizdir. Şimdi düşünüyorum da: Bereha koleksiyonunun pul müzemize satılmamasına seviniyorum. Parçalanıp dağılacağını zannettiğim koleksiyonu ehil bir el derledi, topladı ve eskisinden yüz kat mükemmel bir hale ve seviyeye getirdi. Hiç şüphe yok ki,

Orhan Brandt, bu mükemmel eseri maddi bir değerle değiştirmez. Posta idaremiz eğer pul müzemizi ölmez bir eserle taçlandırmak isterse, bu koleksiyonu müzeye mal ederek bütün memleket filatelistlerinin istifadeleri ve gelişmeleri için rehber olarak teshir etmelidir.

İKİNCİ BÜYÜK HİZMET

Bize kusursuz bir eser kazandıran Orhan Brandt, şimdi de Pul devrinden evvelki zamanlara ait çok kıymetli bir kitap hediye edebilmek için geceli gündüzlü çalışmaktadır. Bu değerli eserinin baskısı bittiğinde, Türk filatelisti, karanlıklar içinde kendisine yol gösteren, ışık tutan, bir rehberle sahip olmanın bahtı yarlığına erişecektir.

GAYRETLERİN MEYVASI

Orhan Brandt, Filâtelî sevgisi uğruna, canla başla çalışan bir insandır. Çok yüklü olan şahsî iş hayatı dışında, sırf memleketi ve pulculuk zevki yayılsın ve Türk Filatelisti kalkınsın diye, istirahatini feda ederek bir hayli mes'uliyetli olan İstanbul Filâtelist Klübünün başkanlığını deruhte etmiştir. Orhan Brandt, bu

PUL MERAKLILARININ ADRESLERİ SİZ DE VERİNİZ

Adreslerinizi gönderiniz

Pul merakı insanları en çok birbirlerine yakınlılaştırır, sulh ve sukûn düşünceleri içerisinde tutan, hilesiz, hurdasız, saf ve tertemiz bir meraktır. Bu sebepten pul meraklısı herkes kendini rahatça, serbestçe bir başka pul meraklısına tanıtmaktan âdeta zevk duyar. Birbirini hiç tanımayan, bir defa bile görmemiş olan iki pul meraklısı biraraya gelip de pul mevzuunu açtıkları zaman saatlerce büyük bir muhabbet içerisinde konuşmaktan zevk duyarlar.

«Aylık Pul Mecmuası» pul meraklılarının birbirleriyle tanışmaları, mektuplaşmaları için bir sütun açmış bulunuyor.

- 1 — Açık adresinizi bir mektupla bize bildiriniz.
- 2 — Bu adresleri birbiri ardınca, sıra ile mecmuamızda nesredebiz.
- 3 — İsteyenler mecmuamızda gördükleri adreslere pul mevzuu üzerinde istedikleri mektubu yazar, mektupla sohbetleseyebilirler.

**ADRESLERİNİZİ ÇEKİNMEDEYİN
GÖNDERİNİZ**

faaliyet sahasında da değerini göstermekte gecikmemiş ve çok kısa bir zaman sonra gayretle çalışmalarının meyve verdiğini görmek bahtiyarlığına erişmiştir.

KALKINAN KLÜP

1955 senesi başında, kulübe başkan seçildiği sırada, kelimenin tam mânâsiyle tam takır olan klüb kasasında, şimdi aradan ikibuçuk yıl sonra tamam 40 küsür bin lira gibi bir hayli mühim bir varlık toplanmıştır. Saadece bu nokta bile Orhan Brandt'in kendi doktrininde ne kadar

haklı olduğunu göstermeğe kâfidir. Bu parlak neticenin istihsalinde kendisine destek olan ve elbirliği ile çalışan idare hey'eti arkadaşlarının da mesailerinin değeri asla inkâr edilemez.

Orhan Brandt'in klüp içinde yapmak istediği bazı işler vardı, azimle ve yılmadan çalışmak suretiyle bunlardan bir çoğunu yapmış, bir kısmını da yapma yoluna koymuştur. Bugün Kulüpte pul ile ilgisi olmayan, puldan anlamayan tek ferd dahi yoktur. Eskiden kulüp, izbe bir bodrumda idi, bugün iftihar edilecek büyük bir lokale sahiptir.

Türk Pulları üzerinde ilk Padişah

Abdülhamidden sonra tahta geçen Sultan Resad Türk Pullarında resmi bulunan ilk padişahtır.

1909 da Sultan Resad'ın cülusu üzerine, ilk defa olarak 1908 de Abdülhamid tuğralı 5.10.20 aralık ve 1, 2., 5. 6. kuruşluk pullar üzerine İzmir ve Yafa'da Sultan Mehmeti hamis sürsarjı yapılmıştır.

1909 senesi sonlarına doğru da, kendisinin tuğrası ilk 11 puldan ibaret yeni bir posta serisi tedavüle çıkarılmıştır.

Sultan Mehmet Resad'ın Rumeli, seyahati üzerine de ziyaret etmiş olduğu Selanik, Üsküp, Pristine ve Manastır sürsarjlı 4 kuruştan ibaret «Hatıra-i seyahatı Padişahı» diye bugün çok yüksek değeri olan büyük bir seri meydana getirilmiştir.

Bundan sonra, 1325 yılında Bursa'ya yaptığı bir seyahat için pul çıkarılmamış, fakat özel bir posta damgası yaptırılmıştır. Bursa posta merkezinde bulunan Hamid tuğralı pullardan 5 para, 1 ve 2 kuruşluk pullarla, Resad tuğralı pulların 10 ve 20 para ve 1 kuruşluk parçalı bir özel posta damgasıyla ibtal edilmiştir.

Sultan Resadın fotoğrafı ilk defa olarak birinci Londra serisinde 200 kuruşluk

(Devamı 15. sayfada)

PULCULUK
LUGATÇISI:

FİLATELİST

Pulculuk âleminde kullanılan «FİLATELİST» veya FİLATELİK» kelimeleri nereden gelmiş, esas köyü ve mânasının ne olduğunu bilen pul koleksiyoncuları arasında acaba kaç kişi vardır?

Lûgat kitapları, bu kelimenin Yunanca iki kelimenin birleşmesinden ileri gelmiş olduğunu belirtmektedir .

Bu kelimeler şunlardır: «PHILOS» ve «ATELELA»dır. Philosun Yunan lisanıyla mânası dost, bir şeyi sevmek, boşlamak ve ona âşık olmak demektir. «ATELELA» ise her nevi vergi ve takslardan muaf demektir .

Şöyle ki, bu mânaları ele alacak olursak «PHILATELY» kelimenin mânası vergiden muaf olan maddeleri toplamağa âşık olmak mânasına gelir.

1865 senesinde Harpin ismindeki bir Fransız «PHILATELY» kelimesini buldu ve dünyaya dağıttı.

SURLAR

İstanbul'un taşı toprağı tarihtir. Nitekim koca şehri baştan başa çeviren surlar, bu iddianın en kuvvetli bir ifadesi sayılır. 19.5 kilometre uzunlukta olan bu surlarda aşağı yukarı 400 kule bulunurdu. Çeşitli mahiyette 50 kapısı vardı.

Osmanlı pulları üzerinde surların manzarasını ihtiva eden bir pul 1914 de Birinci Londra Şerisi olarak çıkan 17 puldan ibaret serinin 6 paralıdır, Yedi Kule'yi göstermektedir, koyu mavi renktedir.

Cumhuriyet devrinde de sur manzaralarını ihtiva eden pul da 1953 de çıkan Fatih serisinin 15 kuruşluk puludur, sepya renktedir.

Yine Fatih serisinde sur kapılarından biri olan Topkapı surundan Fatih'in girişini gösteren 20 kuruşluk kırmızı renkteki puldur. Surları bir kabartma harita içinde gösteren 60 kuruşluk pul da yine Fatih serisi içindedir.

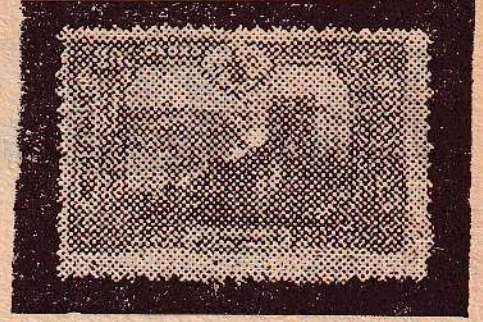
1955 de çıkan X. Milletler arası Bizans tetkikleri serisinden 15 kuruşluk pul İstanbul tarafındaki surlardan bir parçayı canlandırmaktadır. Cam gözü yeşil renktedir.

Türk pulları üzerinde ilk padişah

(Baş tarafı 11. sayfada)

meshur bir pul da yer almıştır. Bütün dünyada geniş akisler bırakan pul üstündeki ilk Osmanlı Padişahının resmi çok beğenilmiş ve bu pul o gün bugün dünyaca meshur olmuş ve büyük rağbet görerek fiyatı hergün biraz daha yükselerek bugünkü seviyesini bulmuştur. 1917de tedavüle çıkarılan posta serisinde yine Sultan Reşad'ın Viyana'da bastırılmış olan ve «Dolmabahçe» serisi tesmiye olunan serideki 6 pul da fotoğrafı vardır. 3 pul da portre olarak, 3 pulda da madalyon içinde ve «Dolmabahçe» serisinin resmi yanında basılmıştır.

Sultan Reşad'ın üçüncü defa resmi 1917-1918 senelerinde tedavüle çıkarılarak sekiz puldan ibaret resimli seride bir kuruşluk pul da Çanakkale haritasının yanında madalyon içinde basılmıştır.

Sultan Reşadın turasını taşıyan bu pulun 44 yıllık bir tarihi vardır. Resimde köhne bir geminin boğazı geçtiği de görülüyordu. Kalenin görünüşü boğazdandır. Rumeli Hisarının hemen hemen aynı görünüşünü aşağıdaki pulda da bulabilirsiniz.

1951 de İstanbulda aktedilen Parlamento lar Konferansı müna-sebetiyle çıkarılan seriden bir tanesi de 60 kuruşluk Rumeli Hisarını canlandıran puldur. Yukardaki Osmanlı pulunda görüldüğü gibi bu pulda da Hisarın önünden bir vapur geçmektedir.